

Bijna was er nooit een Alocasia 'zebrina' op de markt gekomen. De plant liet zich aanvankelijk maar moeilijk vangen, zowel in het laboratorium als op de tuin van Sjaak van der Sar. Maar de kweker in Zevenhuizen was niet voor één gat te vangen. In januari won de plant met de unieke zebrastelen de Glazen Tulp voor de beste marktintroductie kamerplanten.

Alocasia 'zebrina', een echte nekkendraaier

Tekst: Arie-Frans Middelburg, foto's Arie-Frans Middelburg, Hans Neefjes en Sjaak van der Sar

Hij is er enorm blij mee, Sjaak van der Sar. Hij had wel het idee dat Alocasia 'zebrina' tot de kanshebbers voor een glazen tulp behoorde, maar toch kwam de overwinning op 17 januari onverwacht. De groeneplantenkweker uit Zevenhuizen ziet het als een waardering, als de kers op de taart. „Ik ben er vier jaar mee bezig geweest en als je dan door de voorrondes komt, genomineerd wordt en uiteindelijk wint... Ja, dan ben je daar heel blij mee”, zegt de kweker trots. Op de koelkast in zijn kantoor staat de Glazen Tulp te pronken. Ernaast ligt een bosje tulpen en een cheque met de beloning: onder meer promotie in Robs Grote Tuinverbouwing en de presentatie van de plant op alle internationale beurzen waar aan FloraHolland deelneemt.

Nu had Alocasia 'zebrina' zeker geen gebrek aan aandacht de afgelopen jaren, dat ervoer Van der Sar meerdere malen op de Trade Fair in Aalsmeer en Naaldwijk. Maar of de plant ooit professioneel geteeld zou kun-

nen gaan worden, was lang de vraag. Hij was erg weerbarstig, zowel in het laboratorium als op de tuin in Zevenhuizen.

Gestreepte stelen

Vier jaar geleden kreeg van der Sar, altijd in voor iets nieuws, een tray nieuwe soorten van stekleverancier Aardam in Aarlanderveen. Alocasia 'zebrina' zat er tussen, maar van de tien exemplaren overleefde er maar een. „Het leek me een lastig ding, maar ik vond hem wel heel apart”, zegt Van der Sar. Ook zijn vrouw Esther was onder de indruk van de plant met de gestreepte stelen en adviseerde haar man dat ene nog levende exemplaar te tonen op de Trade Fair. „En op de beurs bleek het echt een nekkendraaier. Hij kreeg enorm veel aandacht.” Zo herinnert de kweker zich onder de vele reacties die van een man van in de tachtig die de plant echt hip vond. „Erg leuk al die reacties.”

Van der Sar besloot daarop een grotere proef te doen. 'Een groter experiment', zoals

hij dat noemt. Hij bestelde 150 planten en de geschiedenis herhaalde zich. Tweederde van de planten ging dood en de plant kreeg wederom enorm veel aandacht op de Trade Fair. „We dachten toen: als de teelt lukt, dan gaat het hem worden.”

Absoluut goed

De moeilijkheid van Alocasia 'zebrina' zat hem in het begin van de teelt. Van der Sar: „Als jong plantje is het een lastig ding. Ook in het lab is hij moeilijk te vermeerderen. Maar, eenmaal groot is hij hufterproof. Bij de consument is hij zo sterk als een Zamioelucas. Het blad is keihard. Het beschadigt echt niet met het inhoezen of tijdens transport.”

Van der Sar antwoordde dan ook „Absoluut goed” toen jurylid Rob Verlinden hem vroeg hoe de plant het twee meter van het huiskamerraam zou doen. Verlinden legde uit dat dat tegenwoordig een belangrijk criterium is, omdat in de meeste huizen de kozijnen ontbreken of te klein zijn om er planten in te

Sjaak van der Sar met de Glazen Tulp tussen de prijswinnende planten: Alocasia 'zebrina'. „De handel trekt de plant de kas uit.”

zetten. Hij adviseerde Van der Sar daar iets mee te doen.

De teler dacht zelf dat het feit dat er nooit beestjes in de planten zitten en er derhalve geen chemie gebruikt hoeft te worden in de teelt, een belangrijk verkoopargument zou kunnen zijn. Maar Verlinden, die de plant „Echt iets nieuws” noemde, veegde dat van tafel. Dat interesseert de consument niets, aldus de tv-persoonlijkheid. Diezelfde Verlinden wees Van der Sar ook op een van de uitzendingen van Robs Tuinverbouwing waarin de plant werd gebruikt. Het programma kent een item waarin een huiskamer opnieuw wordt ingericht en waarin de bewoonster bij het zien van de metamorfose met een harde „Wouw” rechtstreeks op Alocasia 'zebrina' afliep.

Van der Sar zegt de teelt nu behoorlijk onder de knie te hebben. Hij paste het klimaat, de potgrond en de voeding aan – hij voegt 'iets' toe – en nu overleven de 'zebrantjes' de beginfase. „We zijn door schade

en schande wijs geworden en weten nu wat de plant wel en niet wil. Maar lastig blijft de teelt wel.”

De Zuid-Hollandse kweker denkt dat hij wereldwijd de enige is die 'zebrina' professioneel teelt. Hij speurde op Google en zag dat de plant als hobbyplant wordt aangeboden, maar signaleerde geen professionele kwekerijen die hem in het assortiment hebben. De Zevenhuizer verwacht met Alocasia 'zebrina', doordat het zo'n lastig te telen plant is, de enige te blijven op de Europese markt. Bang voor concurrentie is hij daarom niet. Zeker ook niet omdat hij de jonge plantjes exclusief afneemt van Aardam met wie hij een goede band heeft. „Ik ben een soort kraamkamer voor hem. Ik probeer vaak nieuwe soortjes voor hem uit.”

Lastig in lab

Doordat het zo'n lastige plant is in het laboratorium, blijft de oppervlakte van Alocasia 'zebrina' in de kassen van Van der Sar beperkt. Dat komt ook doordat de teler er op advies van de handel twee planten in plaats van een in potten van 24 en 32 cm is gaan doen. Op bestelling doet hij er ook wel meer in. Er staat nu 2.000 m². De bedoeling is dat die oppervlakte de komende jaren groeit. „Er komen meer planten aan, maar het gaat traag. Waar mogelijk breiden we uit. Niet dat we de hele tuin vol zetten, maar we willen meegroeien met de markt. Menig

soort is verdwenen doordat er te veel van op de markt kwam. Gelukkig is het een heel moeilijke teelt, die beschermt zichzelf.”

De markt is erg happig op 'zebrina', merkt Van der Sar. De afzet van de plant die jaar rond leverbaar is, loopt erg goed. „De handel trekt de planten de kas uit”, heet het. Vaste klanten krijgen daarbij voorrang. Maar Van der Sar wil de planten liever niet te jong de deur uitdoen. Als ze groot zijn, zijn ze op zijn mooist. „Het is leuk dat de exporteur en ik er aan verdienen, maar wat als de plant in het tuincentrum niet verkocht wordt? We moeten verder denken dan ons eigen rendement. Het moet een blijvertje zijn.” De kweker kiest daarom liever voor een wat langere teeltduur: van negen tot twaalf maanden, en preferert de plant groter af te zetten aan de handel.

Aan aandacht zal het de plant het komende jaar niet ontbreken, met dank aan de prijs van FloraHolland en Robs Tuinverbouwing. Van der Sar, die via de sociale media veel felicitaties ontving, zal zelf de overwinning ook benutten. Afgelopen week besteedde hij er in een mailing al aandacht aan richting zijn klanten. En het hele jaar siert het logo van de Glazen Tulp de aanbiedingslijst. „Ik vind de Glazen Tulp een heel goed initiatief van de veiling en ik wil het daarbij ook niet laten.”

Brede aandacht

Van der Sar, die Philodendron als hoofdteelt heeft, zegt het fijn te vinden dat de 'zebrina' veel aandacht krijgt. Niet alleen voor zijn eigen bedrijf, maar ook voor groene planten in het algemeen. „De laatste jaren is de afzet van groene planten toch in mineur. Ze kunnen wel een zetje gebruiken. De meeste kwekers verdienen een boterham, maar daar zit echt geen beleg op. Ze kunnen het onderhoud doen aan het bedrijf, maar niet meer investeren. Deze aandacht is goed voor de groene planten.”

Van der Sar hoopt ten slotte zelf door de exclusieve 'zebrina' het ergste achter de rug te hebben. „We zijn heel blij dat de plant op ons pad is gekomen.”

Verzorging

Alocasia is in veel opzichten een plant die van matig houdt. Zo krijgt hij graag licht, maar geen direct zonlicht. De beste temperatuur is tussen de 16 en 20°C. Een vochtige potgrond is goed, maar natte voeten heeft Alocasia niet graag. En ook voor bemesten geldt: liever iets minder dan te veel. Om te voorkomen dat de plant scheef groeit, is het goed hem regelmatig te draaien.